

Κείμενο: «Όνειρο στο κύμα»

Απόσπασμα: «Την στιγμήν εκείνην... να επιβάλω σιωπήν εις την αίγα μου»

(σχολικό βιβλίο, σελίδες 170-175).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να σχολιάσετε τις γλωσσικές επιλογές του Αλ. Παπαδιαμάντη στην ενότητα που σας δόθηκε. (Μον. 15)
2. Ο τίτλος του διηγήματος «Όνειρο στο κύμα» προμηνύει πως στο συγκεκριμένο έργο κυριαρχεί το ονειρικό στοιχείο. Σε ποια σημεία της ενότητας επιβεβαιώνεται η παραπάνω άποψη και πώς διαφοροποιείται το ονειρικό στοιχείο από τον κόσμο της πραγματικότητας; (Μον. 20)
3. Να χαρακτηρίσετε το είδος του αφηγητή του διηγήματος. (Μον. 20)
4. «Δεν θα ερρισκοκινδύνευα να έλθω τόσον σιμά εις τά σύνορά της, εγώ ο σατυρίσκος του βουνού, να λουσθώ, εάν ήξευρα ότι εσυνήθιζε να λούεται καί την νύκτα μέ τό φώς της σελήνης. Εγνώριζα, ότι το πρωί, άμα τη ανατολή του ηλίου συνήθως ελούετο». Να σχολιάσετε το περιεχόμενο της παραπάνω πρότασης. (Μον. 25)
5. Να εντοπίσετε τις ομοιότητες ανάμεσα στο απόσπασμα του Μυριβήλη «Το κορμί της άστραψε...χτυπάνε κλωτσιές μέσα στα λαγόνια» από την «Παναγία τη Γοργόνα», και την ενότητα «Ήταν απόλαυσις, όνειρο, θαύμα...δεν εσκεπτόμην πλέον τα επίγεια» από το «Όνειρο στο κύμα». (Μον. 20)

Το κορμί της άστραψε μια στιγμή στο φεγγάρι σαν ένα μεγάλο χρυσόψαρο, κατόπι χάθηκε. Στον τόπο που βούτηξε, το φεγγάρι έριξε μια χεριά μεγάλες ασημένιες μονέδες. Ξενέρισε πέρα, καμιά δεκαριά οργιές. Το κεφάλι βλήκε ήραμα σα λουλούδι μες από το κύμα, κατόπι τα λαιμά, οι λαμπεροί ώμοι. Τίναξε πίσω τη βαριά χήτη, σαν νιο αγρίμι που φρουμάζει από τη χαρά της ζωής. Κατόπι μεμιάς τράβηξε στα βαθιά με ανοιχτές πλεψιές.

Εκεί ξαφνικά είδε πως βρέθηκε πάλι να κολυμπά μέσα στη φεγγαρόστρατα. Ένας φαρδύς έρημος δρόμος από ρευστό φως, που τραβούσε πέρα, έφτανε ως τα ακροούρανα. Ήταν ένα γεφύρι από χρυσή ψάθα, που σάλευε και άστραφτε.

Προχωρούσε με απλωτές κι ένιωθε ευτυχισμένη. Κολυμπούσε ήρεμα, ξεκούραστα, χωρίς να νιώθει πια το βάρος του κορμού. Όλα ήταν τόσο ανάλαφρα και δροσερά, σα να πετούσε από χαρά. Κάποτε σταματούσε, γύριζε τη ράχη, κι άφηνε την ανάσα της θάλασσας να την ανασηκώνει και να την κουναρίζει αβρά. Έδινε μια μικρή μπάτσα στο κύμα να δει τα φεγγαρόκρινα να πετιούνται από παντού. Κολυμπούσε με το πρόσωπο κοντά στο νερό, κι η θάλασσα της φιλούσε όλο το μάγουλο, της άγγιζε το αυτί. Και σαν έσκυβε να δει στα βαθιά, έβλεπε μεγάλες κουλούρες σα χρυσά σωσίβια να βγαίνουν από το σκοτεινό βυθό αμέτρητες, η μια ύστερα από την άλλη, ατελείωτη αλυσίδα. Ξεκινούσαν μικρές ίσαμε πιάτα και σαν ανέβαιναν ως την απανωσιά φάρδαιναν σα πανέρια. Εκεί παίζαν ελαστικά τον κύκλο τους, λύγιζαν με χίλια μαλακά σχήματα. Από τον ένα μεγάλο κύκλο, ξεχώριζαν ένα, δύο, τρεις, δέκα δίσκοι ολόχρυσοι, μακρουλοί, στρογγυλοί. Ύστερα έλυναν τη χρυσή κορδέλα τους και σάλευαν να σκεδιάσουν φανταστικά κεφαλαία, ρευστά και σερπετά, μιας άγνωστης γλώσσας. Εκεί, προς τη μεριά των βράχων ήταν τόσα πολλά...ένα πλήθος χρυσά πελώρια μάτια γιόμισε η θάλασσα. Ήταν του φεγγαριού τα μάτια, και τα καθρέφτιζε η θάλασσα, ή μήπως ήταν της θάλασσας τα μάτια, που άνοιγαν μονάχα τη νύχτα;

Της ερχόταν να ξεφωνίσει από χαρά, να πάει η φωνή της ως το φεγγάρι, να πάει ακόμα πιο μακριά, ως το Χριστό, εκεί που κάθεται ο καημένος και περιμένει να ξαναγίνουν καλοί οι ψαράδες της Σκάλας, να πάρει πάλι την άγια στράτα του, να πάει να τους έβρει στ' ανοιχτά την ώρα που καλάρουν. Να βλογήσει τα δίχτυα τους, να πέσει πολύ ψάρι. Να φάει ο φτωχόκοσμος, να περσέψει και για το ρακί τους, να περσέψει και για το σπίτι, να μην γκρινιάζουν οι γυναίκες τους και να πάψουν να τις χτυπάνε κλωτσιές μέσα στα λαγόνια.